

VARNOSTNI LIST	Stran 1 od 7
	Datum izdaje: 08. 06. 2001
Ime izdelka: CUPRABLAU Z WP - Ultra	Datum revidirane revizije: 14. 05. 2009
	Štev. revidirane revizije: 03

1. Identifikacija snovi / pripravka in podatki o dobavitelju:

1.1.	Identifikacija snovi ali pripravka:	CUPRABLAU Z WP Ultra	Ident številka: P014320
1.2.	Uporaba snovi ali pripravka:	Sredstvo za varstvo rastlin – preventivni kontaktni fungicid	
1.3.	Podatki o dobavitelju (proizvajalec, uvoznik, distributer):		
1.3.1.	Naziv dobavitelja:	CINKARNA CELJE, d.d.	PE: Kemija Celje
1.3.2.	Naslov dobavitelja:	Kidričeva 26, 3001 CELJE - SLOVENIJA, +386 3 427 60 00	
1.3.3.	Kontaktna oseba :	E - mail: vesna.gabersek@cinkarna.si	
1.3.4.	Telefon za nujne primere:	+386 3 427 61 12 (Cinkarna Celje)	

2. Ugotovitve o nevarnih lastnostih:

2.1.	Razvrstitev snovi ali pripravka:	Xn	R: 20
2.2.	Fizikalno-kemijske nevarnosti:	Topnost v razredčenih kislinah /tvorba Cu (II) soli/ in v amonijevem hidroksidu /tvorba kompleksnih ionov/.	
2.3.	Simptomi izpostavljenosti pri:		
	- vdihovanju:	Zdravju škodljivo.	
	- stiku s kožo:	Lahko povzroči preobčutljivost.	
	- stiku z očmi:	Nevarnost poškodb oči.	
	- zaužitju:	Lahko nastopita slabost in bruhanje.	
2.4.	Nevarnosti za okolje:	Strupen za vodne organizme.	

3. Sestava / informacije o sestavinah:

3.1.	Splošno ime:	CUPRABLAU Z Ultra						
3.2.	Sestavine, ki prispevajo k tveganju: Kompleks bakrovega hidroksida in kalcijevega klorida							
	Kemično ime in formula	Registracijska številka	Indeks številka	CAS številka	EC številka	ut./vol./%/ mejne koncentracije	Nevarni simbol	Opozorila R
	Kompleks bakrovega hidroksida in kalcijevega klorida, $3\text{Cu}(\text{OH})_2 \cdot \text{CaCl}_2$	327-02-278/00/3	/	/	/	77,5 ut. %	Xn	20

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 2 od 7
Ime izdelka: CUPRABLAU Z WP - Ultra	

4. Ukrepi prve pomoči:		
4.1.	Splošni napotki:	Ne vdihavati prahu.
4.2.	Vdihavanje:	Ponesrečenca prenesemo na svež zrak in ga dvignemo v sedeč položaj.
4.3.	Stik s kožo:	Odstraniti kontaminirano obleko in obutev. Temeljito umiti prizadete dele telesa z vodo in milom. Če draženje z rdečico kože vztraja, poiskati zdravniško pomoč.
4.4.	Stik z očmi / sluznicami:	S palcem in kazalcem razpremo očesni vekli in oči 15 min spiramo s čisto vodo ali fiziološko raztopino. Če draženje in rdečica vztrajata, poiskati zdravniško pomoč.
4.5.	Zaužitje:	Prizadeti naj izpere ustno votlino z vodo ter popije 2 dcl vode. Nezavestni osebi ne dajemo ničesar piti, niti ne izzivamo bruhanja.
4.6.	Prva pomoč na delovnem mestu:	Po navedenih ukrepih za prvo pomoč.
5. Ukrepi ob požaru:		
5.1.	Primerno sredstvo za gašenje:	Razpršena voda, pena, suha sredstva za gašenje, CO ₂ .
5.1.1.	Nepriprava sredstva za gašenje:	Ne uporabljati direktnega vodnega curka.
5.2.	Posebne nevarnosti:	Kontaminirana voda od gašenja ne sme dospeti v kanalizacijo. Potrebno je ločeno zbiranje in odstranjevanje na primerno urejeno odlagališče v skladu z veljavnim Pravilnikom o odlaganju nevarnih odpadkov.
5.3.	Posebna zaščitna oprema za gasilce, z navedbo standarda, če obstaja:	n.a.
6. Ukrepi ob nezgodnih izpustih:		
6.1.	Osebnostni ukrepi:	Prisotne osebe opozorimo na nevarnost, zavarujemo nevarno območje, obvestimo odgovorne službe, umaknemo se smeri vetra, uporabimo osebna zaščitna sredstva, pokličemo Center za obveščanje, tel.:112.
6.2.	Okoljevarstveni ukrepi:	Če obstaja možnost onesnaženja voda, obvestimo pristojne službe.
6.3.	Postopki čiščenja po nezgodnem izpustu:	Pri raztrosu z lopato pobere pripravek v čisto posodo s pokrovom. Če pripravek ni mogoče ponovno uporabiti, ga odložimo na urejeno odlagališče v skladu z veljavnim Pravilnikom o odlaganju nevarnih odpadkov. Na vlažnih tleh pripravke mešamo z inertnim absorpcijskim materialom (zemlja, žagovina, vermikulit) mehansko odstranimo-oddamo pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnati je potrebno v skladu z okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Tla in ostale umazane predmete očistimo z vodo in detergentom. Uporabljati zaščitno opremo.
7. Ravnanje in skladiščenje:		
7.1.	Ravnanje z izdelkom:	Pri delu s pripravkom je treba upoštevati osnovne varnostne ukrepe, ki veljajo za delo s pripravki za varstvo rastlin.
7.1.1.	Varnostni ukrepi:	Prezračevanje in ustrezna osebna zaščitna sredstva. Seznanitev uporabnikov z ukrepi v primeru nezgode (prva pomoč in varovanje okolja).

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 3 od 7
Ime izdelka: CUPRABLAU Z WP - Ultra	

7.1.2.	Tehnični ukrepi:	Izogibati se vlagi.
7.1.3.	Priporočeni in prepovedani postopki:	Ne vdihavati prašnih delcev pripravka.
7.2.	Skladiščenje:	Pripravek skladiščimo v originalno zaprti embalaži, v skladišču za nevarne kemikalije.
7.2.1.	Pogoji za varno skladiščenje:	Suh prostor.
7.2.2.	Ločevanje nezdružljivih izdelkov:	Ločiti od živil in krmil.
7.2.3.	Posebne zahteve za pakiranje:	Pakiranje in označevanje mora biti skladno s Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi ter s predpisi o FFS.
7.2.4.	Zaščita pred statično elektriko:	Ni potrebna.
7.3.	Posebni načini uporabe:	Pripravek se uporablja za preventivno, kontaktno zatiranje boleznih vinske trte (peronospora, rdeči listni ožig, črna grozdna plesen); plesni na krompirju in paradižniku; listne pegavosti na paradižniku; peronospore na hmelju; jablanovega in hruškovega škrlupa; listne luknjičavosti koščičarjev in breskove kodravosti.

8. Nadzor nad izpostavljenostjo / osebna zaščita

8.1.	Mejne vrednosti izpostavljenosti:	n.a.
8.2.	Nadzor izpostavljenosti:	Zračenje.
8.2.1.	Nadzor izpostavljenosti na delovnem mestu:	
	- oprema za osebno zaščito:	
	- zaščita dihal:	V primeru, ko koncentracija prahu ali megle v zraku doseže $> 1 \text{ mg Cu} / \text{m}^3$ (v 8h), OSHA (Administracija za poklicno varnost in zdravje) priporoča zaščito obraza s protiprašnim filtrom.
	- zaščita kože in telesa:	Zaščitna obleka, ki jo po uporabi operemo in ponovno nosimo.
	- zaščita rok:	Rokavice odporne na kemikalije.
	- zaščita oči:	Varovalna očala.
	- splošna industrijska higiena:	Temeljito se umiti (tuširanje) in preobleči. Očistiti zaščitno opremo in delovne pripomočke.
8.2.2.	Nadzor izpostavljenosti okolja:	n.a.

9. Fizikalne in kemijske lastnosti:

9.1.	Splošne informacije:	
	- videz:	Močljivi prašek (WP), zeleno-modre barve.
	- vonj:	Brez vonja.
9.2.	Pomembne informacije o zdravju, varnosti in	

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 4 od 7
Ime izdelka: CUPRABLAU Z WP - Ultra	

okolju:	
- pH:	(7,0 do 8,0) ,1 % vodne suspenzije, 20 °C.
- vrelišče, vrelna območje:	Zaradi razpada pri temperaturi > 200°C, določitev ni možna.
- tališče, talilno območje:	Kot pri vrelišču.
- plamenišče:	n.a.
- vnetljivost (za trdni in plinasti produkt):	n.a.
- samovnetljivost:	n.a.
- eksplozivne lastnosti (spodnja/zgornja meja):	n.a.
- oksidativne lastnosti:	n.a.
- parni tlak:	n.a.
- relativna gostota:	n.a.
- topnost (v vodi, maščobah):	Za vodo: topnost Cu v pripravku je < 10 mikrogramov / liter.
- porazdelitveni koeficient:	n.a.
- drugi podatki:	/
- opomba:	/

10. Obstojnost in reaktivnost:

10.1.	Stabilnost in reaktivnost:	Pripravek je zelo stabilen, netopen v vodi, topi se v mineralnih kislinah, v očetni kislini in v amonijevem hidroksidu.
10.1.1.	Pogoji, ki se jim je potrebno izogniti:	Snovi kisle reakcije.
10.1.2.	Nezdružljive snovi:	Pesticidi izrazito kisle reakcije, reaktivni ditiofosforni insekticidi, piretroidi.
10.2.	Nevarni razpadli proizvodi:	Pri pravilnem skladiščenju in rabi ni razgradnje.
10.3.	Drugi podatki:	/

11. Toksikološki podatki:

11.1.	Akutna toksičnost:	LD50 oralno (podgane): > 2000 mg / kg; LD50 oralno(miši): 2235,5 mg/kg Iritacijski test kože in oči in kožni test na pojav alergije: Pripravek ne uvrščamo med iritante.
11.2.	Kronična toksičnost oz. učinki dolgotrajnejše izpostavljenosti:	Glede na študije pri živalih se pripravek hitro absorbira iz prebavil in ima dolgotrajnejši toksični učinek v smislu sedacije in okvare parenhimskih organov(jetra,ledvice).

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 5 od 7
Ime izdelka: CUPRABLAU Z WP - Ultra	

11.3.	Preobčutljivost:	Ni podatkov o preobčutljivosti, pojavu alergij, astme ali rinitisa. Ne povzroča senzibilizacije.
11.4.	Specifični učinki(učinki CMR-rakotvornost, mutagenost in strupenost za razmnoževanje):	Pri predpisanih postopkih uporabe niso poznani.

12. Ekološke informacije:

12.1.	Ekotoksikologija:	<p>Pripravek je zelo strupen za vodne organizme.</p> <p>Akutna toksičnost za ribe-zebrice (Brachydanio rerio Hamilton-Buchanan Teleostei, Cyprinidae) LD 50 – 5.6 mg/l.</p> <p>Akutna toksičnost za sladkovodne rake vrste Daphnia magna Straus : EC 50 – 0.12 mg/l.</p> <p>Sladkovodna alga Scenedesmus subspicatus Chodat (86.81 SAG) : EC 50 – 0.62 mg/l.</p> <p>Bakterija Pseudomonas putida MIGULA, sev Barlin 33/2 (DSM 50026): EC 50 – 0.57 mg/l.</p>
12.2.	Mobilnost:	Zaradi adsorbcije na zemljo (organsko snov, karbonatne in glinene minerale, itn.) in netopnosti v vodi je pripravek v tleh slabo mobilan.
12.3.	Obstojnost in razgradljivost:	Razgradnja je upočasnjena, saj je pripravek zelo stabilen pod normalnimi pogoji. Razgradnja je odvisna od pH vrednosti tal in vode. Pri pH > 5 je baker iz pripravka praktično imobiliziran.
12.4.	Akumulacija (kopičenje):	Bioakumulacija se pojavi le, če je baker biološko razpoložljiv. Ker je le-ta adsorbiran, je razpoložljivost močno zmanjšana, zato je pripravek le redko pokazatelj toksičnosti.
12.5.	Drugi, za okolje neugodni učinki:	Glede na rezultat ekotoksikoloških študij pripravek onesnažuje vodo in je potrebno upoštevati toksičnost za vodne organizme.

13. Smernice odstranjevanja:

13.1.	Izdelek:	Ostank pripravka hranimo v originalni embalaži. V primeru, ko se potrošnik oziroma končni uporabnik preneha ukvarjati z varstvom rastlin ali, da je neporabljenemu sredstvu potekel rok uporabnosti, se ostanke sredstva in embalažo odda pooblaščenemu zbiralcu nevarnih snovi v skladu z veljavno okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.
13.2.	Onesnažena embalaža:	Prazno onesnaženo primarno embalažo(PE vrečka) se odda pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov v skladu z veljavno okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Čista sekundarna embalaža(kartonska zloženka) se odloži na odlagališče nenevarnih odpadkov saj v njej ni snovi, ki bi lahko škodljivo vplivale na okolje.

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 6 od 7
Ime izdelka: CUPRABLAU Z WP - Ultra	

14. Transportne informacije:		
14.1.	ADR, RID:	ADR, tabla za označevanje: 60 / 2775
14.2.	UN številka:	2775
14.3.	Ime blaga:	Pesticid na osnovi bakra, trden, strupen.
14.4.	Razred blaga:	6.1
14.5.	Razvrstitveni kod:	T7
14.6.	Embalažna skupina snovi:	III
14.7.	Nalepka nevarnosti:	6.1
14.8.	Koda za predore:	(E)
15. Zakonsko predpisane informacije:		
15.1.	EC klasifikacija, črkovni znak, napisi za nevarnost, S in R (skupaj z besedilom), posebni predpisi:	
15.1.1.	Razvrstitev:	Xn,
15.1.2.	Označevanje:	R: 20 S: 2-13-45-61 X _n ZDRAVJU ŠKODLJIVO
15.1.3.	Opozorila:	R 20 Zdravju škodljivo pri vdihavanju.
15.1.4.	Obvestila:	S 2 Hraniti izven dosega otrok. S 13 Hraniti ločeno od hrane, pijače in krmil. S 45 Ob nezgodi ali slabem počutju takoj poiskati zdravniško pomoč. Po možnosti pokazati etiketo. S 61 Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list. Okolju nevarno. Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne učinke na vodno okolje.
15.1.5.	Posebne določbe:	/
15.2.	Predpisi / Standardi:	Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov. Zakon o kemikalijah. Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR).
16. Druge informacije :		
16.1.	Izpis vseh R stavkov iz naslova 2. in 3.:	20

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 7 od 7
Ime izdelka: CUPRABLAU Z WP - Ultra	

16.2.	Usposabljanje delavcev:	Tečaj iz varnosti, zdravja pri delu, požarne varnosti in ravnanja z nevarnimi kemikalijami.
16.3.	Priporočene omejitve uporabe:	n.a.
16.4.	Dodatne informacije:	Pripravek se lahko uporablja samo skladno z navodilom za uporabo, ki je priloženo vsakemu pakiranju in ga je odobril pristojni organ.
16.5.	Viri:	<p>Toksikološke in ekotoksikološke preiskave pripravka so izdelane na Inštitutu za biologijo, Ljubljana, 1994.</p> <p>Podatki za tehnični bakrov hidroksid (Cu(OH)₂): The British Crop Protection Council 1997; Sine (Farm chemicals handbook 1991).</p> <p>Ugotovitve o nevarnih lastnostih so iz Zdravstveno-medicinskega mnenja (CZ TOX-09/95); iz mnenja RS, Ministrstva za zdravje (št.: 5401-15/2003-8-UK) ter iz Priročnika o toksikoloških lastnostih pesticidov (RS, Ministrstvo za zdravstvo, 1998).</p> <p>UL RS št.: 9/03, 9/05, 9/07, 110/03, 16/08, 104/03, 35/05, 54/07, 67/05, 137/06, 88/08, 70/08, 23/08, 84/06, 106/06, 110/07, 34/08.</p> <p>Uredba (ES) št.: 1907/06; Direktiva sveta št.: 67/548/EGS;</p> <p>Direktiva komisije št.: 2006/8/ES</p>
16.6	Revidirana izdaja:	Sprememba obrazca.
<p>Informacije temeljijo na našem poznavanju proizvoda v času priprave varnostnega lista. Če kupec ne uporablja proizvoda kot je predlagano oz. priporočeno, nosi sam riziko za eventualno škodo. Seveda pa informacije v varnostnem listu kupca ne odvezujejo dolžnosti, da upošteva vso zakonodajo, ki je vezana na njegovo področje aktivnosti.</p>		